

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Contactpersoon

Pier Hornstra

Datum

29 augustus 2013

Ons kenmerk

Cft 201300376

Pagina

1/5

Telefoonnummer

+5999 461 9081

E-mail

info@cft.an

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Onderwerp

Reactie op tweede uitvoeringsrapportage 2013

Geachte heer Jardim,

Op 16 augustus heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) ontvangen over het tweede kwartaal van 2013. In deze brief reageert het Cft op de tweede UR. Artikel 18.1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet) schrijft voor dat de UR ook aan de Staten wordt verzonden. Omwille van een volledige informatievoorziening aan de Staten is deze brief tevens in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Deze reactie beslaat allereerst het oordeel van het Cft over de tweede UR. Vervolgens wordt in de toelichting specifiek ingegaan op de gewone dienst, de kapitaaldienst, de balanspositie en het financieel beheer.

Oordeel

Het Cft is van mening dat de tweede UR een uitgebreid cijfermatig beeld geeft van de stand van zaken van de uitvoering van de begroting 2013, alsmede van hoe het begrotingsjaar 2012 is afgesloten. De gepresenteerde cijfers over 2013 laten een beeld zien dat vertrouwen geeft; op hoofdlijnen lijkt het uitvoeringsjaar in de pas te lopen met de begroting 2013. Dit wordt ondersteund door de informatie die verkregen wordt uit het regelmatige ambtelijke contact dat het Cft heeft met uw ministerie, waarbij duidelijk is geworden dat de voorlopige cijfers van de SVB aantonen dat de voortgang van de grote hervormingen in de zorg en de ouderdomsvoorziening grosso modo vooralsnog de gewenste besparingen oplevert en dat daarom een sluitende begroting 2013 een realistisch scenario wordt. Op basis hiervan heeft het Cft dan ook positief geadviseerd ten aanzien van het leningsverzoek van de regering van Curaçao.

Uit de UR blijkt dat het tekort over 2012 op dit moment ten opzichte van de voorgaande rapportages en zoals gepresenteerd in de ontwerpbegroting 2014 is gedaald van ANG 89,6 miljoen tot ANG 73,1 miljoen. Dit betekent dat het additioneel te compenseren bedrag van ANG 72,3 miljoen geadviseerd door het Cft (zoals opgenomen in de adviezen van het Cft bij de Nota van wijziging op de eerste begrotingswijziging 2013 en bij de ontwerpbegroting 2014) naar ANG 55,8 miljoen zou moeten worden bijgesteld. Het Cft adviseert om de jaarrekening 2012 zo spoedig mogelijk te laten vaststellen en de additionele compensatie op te nemen in de meerjarige begroting.

Waar de cijfermatige weergave van de uitvoering een goed beeld geeft van de stand van zaken, ziet het Cft mogelijkheden om de vorm van de UR te verbeteren met name op het terrein van de voortgang van de maatregelen en de doorwerking van de realisatiecijfers op de eindejaarsprognoses. Graag gaat het Cft met uw ministerie nader in overleg hierover.

Toelichting

Gewone dienst

Het tekort over 2012 wordt in de UR vastgesteld op ANG 73,1 miljoen. Dit is een verlaging ten opzichte van eerdere rapportages, doordat nu meer bekend is over de tekorten in de sociale fondsen. Er wordt echter in de UR ook aangegeven dat niet van alle sociale fondsen de resultaten definitief zijn. Het Cft vraagt zich af of zich hier nog substantiële risico's kunnen voordoen. Zoals het Cft eerder heeft aangegeven zal dit tekort in lijn met de Rijkswet in de komende jaren, doch uiterlijk in 2015, moeten worden gecompenseerd.

Het uitvoeringsbeeld over de eerste zes maanden van 2013 laat een positief beeld zien. Aangegeven wordt dat tot dusver er een positief saldo op de gewone dienst is van ANG 90,9 miljoen, waar in de prognose werd uitgegaan van een overschot van ANG 47,3 miljoen over het eerste halfjaar van 2013. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat tevens voor ANG 23 miljoen aan verplichtingen zijn aangegaan. Bij de cijfermatige presentatie valt op dat er geen wijziging van de eindejaarsprognoses worden gemaakt, terwijl hiervoor toch alle redenen zijn op basis van de realisatiecijfers over de eerste zes maanden. In de paragraaf over de voortgang van de maatregelen wordt wel een tabel gepresenteerd met de verwachte uitgaven en inkomsten over het gehele jaar (waarbij een klein overschot wordt geraamd), maar deze cijfers zijn niet overal te koppelen aan de cijfers in de tabellen met uitvoeringscijfers. Het Cft verzoekt Curaçao om in de volgende maand- en uitvoeringsrapportages de eindejaarsprognoses aan te passen op basis van de juiste realisatiecijfers en deze per categorie te presenteren.

Het grotere overschot dan verwacht wordt grotendeels verklaard doordat de uitgaven aan goederen en diensten achterblijven bij de prognose (bijna ANG 45 miljoen). Dit wordt volgens de rapportage verklaard doordat er sprake is van voorafgaand toezicht door de minister van Financiën.

Ten aanzien van de sociale zekerheid geldt dat de uitgaven enigszins onder het begrotingsniveau liggen.

In de reactie op de vorige UR heeft het Cft aangegeven zich desondanks zorgen te maken over deze uitgaven omdat er geen rekening werd gehouden met eventuele tekorten in de sociale fondsen. De afgelopen maanden is veelvuldig contact geweest tussen Curaçao en het Cft over de ontwikkeling van de sociale fondsen in het algemeen en de effecten van de maatregelen in de zorg en de oudedagsvoorziening in het bijzonder. Op basis van deze gesprekken en de cijfers die daarin zijn besproken, komt het Cft tot de conclusie dat op dit moment de uitgaven en inkomsten in de sociale fondsen voldoende in de pas lopen met de begroting en dat het er vooralsnog op lijkt dat de doorgevoerde maatregelen voldoende effect hebben om tekorten in deze fondsen te voorkomen. De komende maanden zal het Cft in gezamenlijkheid met uw ministerie de voortgang en de effecten van deze maatregelen blijven monitoren.

Tegenover de lagere lasten, met name door lagere uitgaven aan goederen en diensten, staan (in mindere mate) lagere baten. Dit komt doordat de andere baten een kleine ANG 25 miljoen achterblijven bij de begroting. Ook in 2011 en 2012 vielen deze ontvangsten tegen en het Cft heeft in eerdere reacties aangegeven zich zorgen te maken om deze ontvangsten. Ook hiervoor geldt dat het Cft graag een nadere onderbouwing ontvangt van deze achterblijvende baten. Inzake de belastinginkomsten geldt dat deze in de eerste helft van het jaar in totaliteit op schema liggen. Hierbij moet wel worden aangetekend dat dit mede komt doordat Curoil een deel van de in 2012 opgelopen betalingsachterstand heeft ingelopen, waardoor het beeld gunstig wordt beïnvloed.

Kapitaaldienst

Doordat in april van dit jaar een kapitaalinjectie aan Aqualectra heeft plaatsgevonden, welke is verwerkt in de cijfers van 2012, is het resultaat op de kapitaaldienst over 2012 minder gunstig geworden. Aangezien het hier om een substantiële investering gaat (ANG 24 miljoen) die pas na afloop van het jaar is verwerkt, is het Cft van mening dat Curaçao deze kapitaalinjectie moet voorzien van een uitgebreide toelichting en – zoals ook reeds gemeld in de reactie op de concept Nota van wijziging bij de eerste begrotingswijziging 2013 - de Staten hierover moet informeren.

Het uitvoeringsbeeld 2013 van de kapitaaldienst laat zien dat de uitgaven achterblijven bij de begroting. In de UR wordt hiervoor geen verklaring gegeven. Het Cft vraagt zich af wat de redenen zijn dat de investeringen achterblijven. Er wordt wel aangegeven dat er reeds verplichtingen zijn aangegaan voor ANG 21 miljoen, wat kan betekenen dat de investeringen in de tweede helft van het jaar plaatsvinden en dus de begrote uitgaven alsnog zullen plaatsvinden.

Balanspositie

In de UR wordt uitgebreid ingegaan op de balans van Curaçao. Opvallende wijziging ten opzichte van de voorgaande financiële rapportages is dat de deelnemingen met ingang van de jaarrekening 2012 niet langer zijn gewaardeerd tegen de werkelijke vermogenswaarde, maar tegen de historische kostprijs. Deze herwaardering zorgt voor een daling in het bedrag aan vastgelegde middelen opgenomen in de balans.

In de UR wordt deze beslissing door Curaçao onderbouwd door te verwijzen naar de reactie van onder meer de SOAB en het Cft op de jaarrekening 2010. Inderdaad heeft het Cft verwezen naar de wettelijke verplichting om de historische kostprijs te hanteren; dit levert geen problemen op zolang de kostprijs gelijk of hoger is dan de reële waarde van de deelneming. De SOAB adviseert om deelnemingen met een blijvende waardevermindering voor zover de op de balans verantwoorde waardering hoger is dan deze blijvende lagere waardering, te corrigeren en vast te stellen op deze lagere waardering. De deelnemingen met een negatieve netto vermogenswaarde dienen op voorstel van SOAB op ANG 0 te worden gewaardeerd voor zover geen garanties of aansprakelijkheidsteun aan de deelnemingen zijn gegeven. Beide adviezen zijn gebaseerd op het voorzichtigheidsbeginsel. Het Cft is van mening dat het verstandig is om alle alternatieven te doorlopen, inclusief het voorstel van de SOAB om de comptabiliteitsvoorschriften op dit punt aan te passen, en op een zo cruciaal onderdeel van de openbare financiën geen overhaaste stappen te nemen. Daarom adviseert het Cft om de voor- en nadelen van de verschillende waarderingsgrondslagen, los van eventuele wettelijke verplichtingen, op de eigen merites te beoordelen en zodoende tot een afgewogen oordeel te komen.

In het verlengde van deze discussie speelt de financiële positie van de overheidsentiteiten. In de UR wordt hier de nodige aandacht aan geschonken, al is de informatie veelal enigszins gedateerd doordat niet van alle entiteiten de jaarrekeningen tijdig zijn opgeleverd. Ten tijde van het traject rondom de aanwijzing is door het Cft en Curaçao gesproken over plannen van aanpak om enkele noodlijdende overheidsvennootschappen (Aqualectra, Dokmaatschappij, Nieuwe Post) op termijn financieel gezond te maken. Graag gaat het Cft op korte termijn nader met u in overleg over de huidige stand van zaken van deze verbeterplannen en de actuele financiële positie waarin deze entiteiten zich bevinden.

Financieel beheer

In de UR wordt uitgebreid stilgestaan bij de stand van zaken van de verbeteringen in het financieel beheer. Er wordt uitgeweid over de verschillende inspanningen die Curaçao heeft gedaan om het financieel beheer op orde te brengen, zoals de maandelijkse rapportages die moeten leiden tot een tijdige indiening van de jaarrekening 2013 en de verschillende opleidingen en cursussen voor het personeel. Het Cft adviseert u om bij het proces ter verbetering van het financieel beheer ook de Staten te betrekken, omdat zij een belangrijke schakel zijn bij het tijdig vaststellen van de jaarrekening (en overige begrotingsstukken) doordat het de Staten zijn die door middel van dechargeverlening goedkeuring geven aan de jaarrekening en vrijwaring aan de Raad van Ministers voor het gevoerde beleid.

Ten aanzien van het opzetten van een structuur voor het verwerken van de investeringskosten in de meerjarenramingen is het onduidelijk wat hiervan thans de status is. Graag ontvangt het Cft hiervan een update. Dit geldt tevens voor de koppeling tussen de salaris- en personeelsadministratie. Er wordt hierover al langere tijd gesproken maar het is voor het Cft momenteel onduidelijk wat hiervan de stand van zaken is.

Tot slot

Geconcludeerd kan worden dat het Cft van mening is dat de cijfermatige informatie in de UR veel informatie geeft en dat het financiële beeld over de eerste zes maanden van het jaar er positief uitziet. Vanzelfsprekend zal het Cft de voortgang van de maatregelen en daarmee de begrotingsuitvoering nauwlettend blijven monitoren.

Op basis van deze Uitvoeringsrapportage adviseert het Cft u om:

- In de volgende maand- en uitvoeringsrapportages de eindejaarsprognoses aan te passen op basis van de realisatiecijfers en deze per categorie te presenteren, Aanpassing van de prognoses zal tevens leiden tot een grotere bijdrage van 2013 aan compensatie van tekorten uit voorgaande jaren;
- De Staten conform de comptabiliteitsvoorschriften te informeren over de kapitaalsinjectie in Aqualectra;
- De voor- en nadelen van verschillende waarderingsgrondslagen van deelnemingen naast elkaar te zetten en op basis hiervan te bepalen op welke wijze het de deelnemingen gaat waarderen.

Op ambtelijk niveau gaat het Cft graag met uw departement in gesprek over de vorm en de kwalitatieve informatie, specifieke onderbouwingen, het financieel beheer en de verbetertrajecten om overheidsvennootschappen weer financieel gezond te krijgen.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Curaçao
De secretaris-generaal van Financiën